

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1176. Usque Ad Annum 1203

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1763

VD18 90118022

§. 50. Theodorus Balsamon & ejus Scripta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66394](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66394)

eum contemnerent. Ergo cum secrete
tos conventus cum Clericorum præci- Sæcul. XII.
A.C. 1195.
puis Constantinopoli egissent, Dositheum
tanquam usurpatorem iniquum e Sede
sua dejecerunt. Imperator contume-
liam tam sibi quam clienti suo illatam
indignatus, eum restitui, & stipantibus
Prætorianis, qui populi vim prohiberent,
(omnibus enim ob ambitionem intole-
rabilis erat) in possessionem postliminio
induci jussit. Sed tandem tot querelarum V. Pagî
impatientis cessit, siveque bonus Dositheus an. 1191.
utraque Sede privatus est, nam Ecclesiæ n. 16.
Hierosolymitanæ interim aliis præfectus Catalog.
fuerat, Constantinopoli autem pulso Jus. Græc.
subrogatus est anno millesimo centesimo
nonagesimo quarto Georgius Xiphilinus
Thesauro præfectus seu Sævophilax ejus-
dem Ecclesiæ, qui annos tres & menses
decem sedit.

§. L.

Theodorus Balsamon & ejus Scripta.

Hic ille est Patriarcha Constantino- vers. ini.
politanus, cui Theodorus Balsamon libri Præf. in
Commentarium suum in Canones in- Nomo.
scripsit, qui jam diu hoc opus, & Ex-
plicationem suam in *Nomocanon* Photii,
Manuele Comneno Imperatore & Mi-
chaele Anchiale Patriarcha jubentibus,
scribere cœperat. Ceterum Theodorus
primo lucem aspexerat Constantinopoli,
Hist. Ecclesiast. Tom. XVIII.   Y   &

Sæcul. XII. & jam tunc cum libros concinnare ap.
A. C. 1195 petiit, Nomophilax & Chartophilax,
 id est, Legum ac Tabularum S. Sophiæ
 Custos, & Presbyterorum primus in
 Blachernis erat, sed neandum Sacerdotii
 Patriarchalis apicem consecutus. In illa
 ergo Expositione Leges adnotat, quæ
 ipsius ævo vigebant, & quæ abrogatæ
 erant, quod in Basilicas, post mortem
LIV. §. 16. Photii, quem semper Sanctissimum Pa-
 triarcham appellat, collectas, relatæ
 non fuissent. Ostendit Theodorus, quo
 in loco Basilicarum Leges illæ inveniri
 possint, quas Photius juxta Titulos Co-
 dicis & Diggestorum citat. Antinomias
 solvit, & Conciliorum aut Imperato-
 rum Decreta, post Basilicas edita, sub-
 jungit.

In illum locum Photii, ubi dicit, ur-
 bem Constantinopolim antiquæ Romæ
 privilegiis gaudere, Theodorus, ut ex-
 placet, quænam ista privilegia sint, Do-
 nationem Constantini tanquam Acta ge-
 nuina prolixè refert. Photius tamen ipse
 de hac Donatione nullam mentionem
 fecit, licet ipsius ætate non esset ignota,
 quod ex Libro Aeneæ Episcopi Parisiensis
 contra Græcos dispicimus (*).

Præ-

*Sup. Lib.
LI. §. 14.*

(*) Antonius Pagi quoque fundamentum
 hujus argumenti a Balsamone allati in sua Cri-
 tica ad fabellas amandat.

Præterea Theodorus Balsamon in o- Sæcul. XII.
mnes alias Partes Juris Canonici Græco- A.C. 1195.
rum, videlicet in Canones Apostolorum,
ia Canones septem Conciliorum Gene-
ralium, in Concilium Carthaginense,
id est, in Codicem Canonum Ecclesiæ
Africanæ, in quinque Concilia provin-
cialia, in Epistolas Canonicas Patrum,
commentatus est. Plura quoque alia *v. Cave.*
Theodori Opera de Jure Canonico, ac *p. 477.*
quædam Consideratio, seu Responsum,
consulenti se de Dignitate Patriarcharum
datum, ad nos usque pervenerunt.

Primum jure antiquitatis locum tri-
buī Patriarchæ Antiocheno; quod S. Evi-
dius a S. Petro ordinatus fuisset. Idque
præsumit, sed non probat. *Haud diu Ius. Græc.*
post idem Apostolus, inquit, S. Marcum Rom. lib. 7.
Alexandriæ, S. Jacobum Hierosolymæ, init.
& *S. Andream in Thracia Episcopos po-*
suit. Elapsis exinde trecentis circiter
annis, Constantinus, nuper ad Fidem con-
versus, S. Silvestrum antiquæ Romæ Pa-
pam nominavit, uti nos Ecclesiastica do-
cet Historia.

Vel ex his satis exploratum fit, quam
eximie Theodorus in Historia versatus
fuerit, & quam egregie in arte Critica
excelluerit. Nam inferius iterum dicit,
S. Silvestrum primum Romæ Pontificem
exitisse. Inde ita sermonem prosequi- *p. 450.*
tur: *Illa ætate Urbs parva Byzantium*
Y 2 Epi-

Sæcul. XII. Episcopum habebat, Episcopo Perintbi,
A.C. 1195. seu Heraclæ in Thracia subiectum, sed
 Imperii Sede ab antiqua Roma Byzantium
 translata, Metrophanes illa tempestate
 Episcopus Byzantinus Archiepiscopi Titu-
 lum usurpavit. Quare primum Concilium
 Æcumenicum (nempe juxta ipsum pri-
 mum Constantinopolitanum) in eam
 privilegia antiquæ Romæ tanquam in no-
Sup. Lib. vam Romanam contulit. Quod Concilium
XVIII. §. 7. Trullanum confirmavit, cum Sedem Con-
 stantinopolitanam nulli, nisi Romanae,
 secundam declaravit, Sedibus Alexandri-
 na, Antiochena, & Hierosolymitana
 postpositis. Ac proinde maximi istarum
 Ecclesiarum Episcopi hodieque hoc ordine
 per totum terrarum orbem honorantur.
 Nam licet antiquæ Romæ Papa ab Ecclesiis
 recisus fuerit, id tamen pulcherrimo
 Ordini per Canones invento nocere non
 debet. Nullibi legimus, qua auctoritate,
 quo Decreto, Romanus Pontifex ab Ec-
 clesiis Orientis, & earum Communione,
 si Theodoro fides est, fuerit exclusus.
 Atque hic mihi primus occurrit testis in
 Historia Ecclesiastica, primumque argu-
 mentum, ex quo Græci Schisma diserte
 & plane fateri deprehenduntur. Cete-
 rum an dies huic dissertationi apposita
 fuerit nescimus; sed, Theodoro super-
 stite, capta a Latinis Constantinopolis
 duras cervices flexit. Idem Scriptor
 paulo.

paulo post subdit, quod dolor ob Schisma Sæcul. XII.
Romani Papæ conceptus, ejus viscera A.C. 1195.
misere discerpatur, atque in dies hujus
Episcopi conversionem expectet.

Tum de Insignibus Patriarcharum p. 444.

differit, de face, quam sibi præferri jube-
bant, de trabea, cui multæ crucis in-
fusæ, ceteroque eorum cultu, singulo-
rum rationem ac significationem mysti-
cam referens. Afferit, duorum Patriarcha-

p. 446.

rum, nempe Antiocheni & Hierosolymi-
tani, qui ob Gentilium irruptiones extra
Ecclesiæ suas degere cogebantur, Digni-
tati vel debitum honoribus nihil decedere.

Dicit, quod Titulus & Dignitas Patriarcha-

p. 449.

lis Ecclesiæ Antiochenæ competit, se-
cundum veterem Traditionem, ac con-
suetudinem, quæ Nomen Papæ Episcopis

Romano & Alexandrino, Archiepiscopi
autem Constantinopolitano & Hierosoly-
mitano tribuisset. Injuriam Antioche-
nis inferri, si quis omnes illarum Ecclesiæ-

rum Episcopos Patriarchas appellaret,
nisi ad indicandum, quod simul omnes
quinque toti Ecclesiæ corpori unius Capi-

tis loco sint, & quinque sensus in unius
hominis capite collectos per similitudi-
nem exhibeant, quippe huic argumento

a pari petito, quod sæpius inculcat, ma-

gnam vim inesse existimat (*).

Y 3   Theo-

(*) Theodorus Balsamon sieht hier einen Theil
der

Sæcul. XII.

A. C. 1195.

p. 45x.

p. 452.

Theodorus deinde quæstionem mo-
vet, cur Titulus Episcopi Æcumени-
Papæ Romano & Patriarchæ Constantino-
politano tribuatur, & dicit: *Quia vero
Dæmonamoris proprii Papam a societate
ceterorum Patriarcharum avulsit, atque
intra angustos Occidentis terminos in-
clusit, Patriarcha autem Constantino-
politanus nullum Papæ privilegium am-
bit, & cum subscriptit, Titulum Æcu-
menici non apponit, mitto hanc quæstio-
nem inutilem. Sed illis, qui asserere præ-
sumunt, bonores Patriarchales Antiocheno
& Hierosolymitano denegandos esse, re-
spondebo, dicunt enim; per Sacros Cano-
nes cautum est, ne quidem pro Episcopis
babeantur, qui non quæcunque pericula*
sub-

der Wahrheit ein; daß die Einigkeit in der wahren christlichen Kirche herrschen müsse, und will solche auf das Ansehen der fünf alten Patriarchen gründen. Allein weil er, wider den Sinn der Heil. Schrift, keinem aus ihnen den Vorzug und höhere Gewalt zueignet, so hält seine Meynung keinen Stich. Die vier Patriarchalkirchen Alexandria, Antiochia, Jerusalem und Constantinopel sind zerfallen, und Rom allein steht noch; so daß die fünf Sinne in einem eines sind. Es können nämlich die Griechen oder Morgenländer so wenig als die Protestanten in Europa die Einigkeit ihrer so vielfältiger von der römischen abgesondeter Kirchen mit einem nur exträglichen Erweis darthun.

subeunt, ut ad Ecclesias suas, a Barba Sæcul. XII.
ris occupatas, perveniant, & coronam A.C. 1195.

Martyrii consequantur. His igitur op-
ponit Canonem Concilii Trullani tri-
gesimum septimum, in quo statuitur,
Sup. Lib.

XL. §. 51.

Barbarorum incursionses non nocere Epi-
scopis, si possessionem Ecclesiæ, cuius
Titulo ordinati sunt, adire nequeant,
eosque nihilominus valide ordinare,
ceteraque officia Episcopalia peragere.

Refert etiam Constitutionem Alexii Com-
neni anno millesimo nonagesimo tertio
editam, quæ Episcopis in Partibus non

Sup. Lib.
LXVI.

§. 54.

solum Jura Episcopalia, sed etiam Ab-
batias & pensiones annuas conservat.

Porro illud notatu dignum, quod Græci
Patriarcham Alexandrinum illis non ad-
numeraverint, qui ab Infidelibus Ec-

clesiis suis privati essent, quamvis tota
Ægyptus sub potestate Musulmannorum
gemeret, sed solum Patriarchas Antioche-

num & Hierosolymitanum, quorum ta-
men Sedes jam integro ferme Sæculo
Latini tenuerant, nempe multo magis

quam Arabes vel Turcae Græcis invisi.
Inde etiam erui posse videtur, quod toto

temporis spatio, quo Latini Hierosoly-
mis imperarunt, Patriarcha hujus civi-
tatis, Græci Ritus, atque etiam An-

tiochenus, Constantinopoli resederint.